

Istoria în lumea antică

Istoria a fost cultivată de către vechii greci începând din secolul VII î.Hr. Unii scriitori au relatat cite un episod din istoria Tării lor, să au ocupat de genealogiile unor familii domnitoare, iar alții au realizat adevarate istorii universale.

Herodot (484-425 î.Hr.) a fost cel mai mare istoric al Antichității, fiind numit „parintele istoriei”. Lucrarea sa se intitulează **istorii** și este consacrată razboielor greco-persane, dar în realitate este o vastă istorie universală.

Thucidide, atenian de origine, a participat la razboiul dintre Sparta și Atena (431-404 î.Hr.). Exilul sau din anul 424 î.Hr. i-a fost favorabil pentru redactarea operei **Razboiul peloponeziac**, având posibilitatea de a se informa în ambele tabere, relatind evenimentele pînă în 411 î.Hr. Este primul istoric grec care a acordat importanță cuvenita faptelor economice și sociale și, spre deosebire de Herodot, a eliminat orice element supranatural din determinarea acestora.

Xenofon (430-353 î.Hr.), elev al lui Socrate, prin **Helenicele** a continuat opera lui Thucidide, relatind evenimentele între 411 și 362 î.Hr. Într-o altă carte, *Anabasis*, el a descris expedițiile lui A.Macedon.

La romani cel mai vechi gen al naratiunii istorice au fost analele (*Annales*), în care evenimentele erau prezentate cronologic, initial fiind întocmite de către pontifici.

Polibius (200-120 î.Hr.), desigur grec de origine, a elaborat prima lucrare importantă pentru istoria romanilor, dar și a grecilor, *Istoria universală*. El consideră că succesele romanilor sunt inevitabile și, în același timp, binefăcatoare pentru alte popoare.

Caesar (Caius Iulius Caesar, 100-44 î.Hr.), om politic și general a abordat literatura memorialistică. În *De bello Gallico* (despre razboiul cu galii) descrie razboiul pentru cucerirea acestei provincii. Lucrarea este valoroasă atât prin informații istorice, cât și prin cele etnologice și descrierile geografice. În *De bello civili* demonstrează că ruptura dintre el și Pompei s-a produs din vina adversarilor săi, care au provocat razboiul civil.

Titus Livius (59 î.Hr.-17 d.Hr.), în lucrarea sa *Ab urbe condita* (De la fondarea cetății), relatează evenimentele începând cu fondarea Romei pînă în anul 9 î.Hr.

Cornelius Tacitus (55-120 d.Hr.), cel mai important reprezentant al istoriografiei romane, în principalele opere ale sale, intitulate *Historiae* și *Annales*, prezintă dinastiile Iulia, Claudiilor și Flavia, societatea germanilor și cea a britanicilor. El consideră epoca îndepărtată a Romei ca o epocă ideală și *Legea celor 12 table* ca ultima expresie a dreptății. După parerea sa, scopul istoriei este de „a nu trece sub tacere virturile și de a stigmatiza cuvintele și faptele urite în fața posteritatii”.

Cassius Dio Cocceianus (155-235 d.Hr.), în lucrarea sa *Istoria romana*, relatează evenimentele începând cu legenda lui Eneas pînă în 229 d.Hr. El consideră că destinul are un rol hotăritor în istorie.